

บทที่ ๔

สภาพและการดำเนินงานของสมควิทยาลัย์เอกชนในประเทศไทย

ตอนที่ ๑ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม "ห้องสมควิทยาลัย์เอกชนในประเทศไทย"
การดำเนินการวิจัย ได้กำหนดวิธีการเป็นลำดับขั้นต่อไปนี้

๑. การสร้างแบบสอบถาม
๒. การแจกจ่ายแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมข้อมูล
๓. การสัมภาษณ์
๔. การวิเคราะห์ข้อมูล

การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างแบบสอบถามของ จอห์น คัมเบิลยู เบสต์^๑ (John W. Best) เพื่อให้เข้าใจวิธีการสร้างแบบสอบถาม นอกจากนี้ยังศึกษาแบบสอบถามของ วิลาวัลย์ วงศ์สุภา^๒ ซึ่งได้ออกแบบสอบถามในการวิจัยเรื่องการศึกษาของสมคโรงเรียนแพทย์ในประเทศไทย^๒ และศึกษางานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับห้องสมคสถาบันการศึกษา

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

^๑ John, W. Best, Research in Education (Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, 1959), pp. 164-5.

^๒ วิลาวัลย์ วงศ์สุภา, "การศึกษาของสมคโรงเรียนแพทย์ในประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๖) (อัครดำเนา).

ทำให้ทราบแนวทางการรวบรวมและเรียงลำดับคำถามในแบบสอบถามใหม่ เนื้อหาครอบคลุมสภาพห้องสมุดทั้งหมด รวมทั้งได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยอย่างใกล้ชิด จนกระทั่งสร้างแบบสอบถามแล้วเสร็จ แบบสอบถามที่จัดทำขึ้นเป็นการศึกษาสภาพห้องสมุดตามหัวข้อต่อไปนี้ คือ

๑. การบริหาร
๒. งบประมาณ
๓. บุคลากร
๔. หนังสือและวารสารในห้องสมุด รวมทั้งการจัดเก็บหนังสือและวารสาร
๕. การให้บริการ
๖. การใช้ห้องสมุด
๗. อาคารและครุภัณฑ์
๘. โครงการห้องสมุด

คำถามในแบบสอบถาม มีทั้งแบบเลือกตอบจากหลายคำตอบ (Multiple Choice หรือ Check list) แบบแสดงความคิดเห็น (Open end Questions) ทั้งนี้เพื่อต้องการข้อมูลที่อยู่ในวงจำกัด และคำถามในเชิงแสดงความคิดเห็น (รายละเอียดของแบบสอบถาม ดูเพิ่มเติมในภาคผนวก)

การแจกจ่ายแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามบรรณารักษ์ห้องสมุดวิทยาลัยเอกชนทุกแห่งทางไปรษณีย์ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘ ผู้วิจัยได้ระบุเวลาขอรับแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์เช่นกัน ภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๑๘ และได้รับแบบสอบถามคืนครบทุกแห่งตามกำหนดเวลา

ห้องสมุดวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย ๑๐ แห่ง ที่ได้ทำการวิจัย คือ

๑. ห้องสมุดวิทยาลัยการศา
๒. ห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพ

๓. หอสมุดวิทยาลัยเกริก
๔. หอสมุดวิทยาลัยเทคนิคสยาม
๕. หอสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
๖. หอสมุดวิทยาลัยพายัพ
๗. หอสมุดวิทยาลัยแสงธรรม
๘. หอสมุดวิทยาลัยศรีปทุม
๙. หอสมุดวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ
๑๐. หอสมุดวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

การสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ค้นคว้าและเวลาสัมภาษณ์บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับหอสมุดวิทยาลัยเอกชนทุกแห่ง การสัมภาษณ์นี้เนื้อหาทำนองเกี่ยวกับแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน ถูกต้องและครบถ้วน

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามทั้งหมดได้นำมาวิเคราะห์และเสนอข้อมูลเป็นตาราง และอธิบายข้อมูลแต่ละตารางเพื่อเป็นการเปรียบเทียบและทำให้เห็นความแตกต่างเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของหอสมุดวิทยาลัยเอกชนได้อย่างละเอียดและชัดเจน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑ ฐานะและผู้บริหาร งานของสมุด

ห้องสมุดวิทยาลัย	ฐานะ	ผู้บริหารงาน
การคา	แผนกหนึ่งของฝ่ายวิชาการ	คณะกรรมการห้องสมุด
กรุงเทพ	แผนกหนึ่งของฝ่ายวิชาการ	คณะกรรมการห้องสมุด บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่
เกริก	แผนกหนึ่งของฝ่ายวิชาการ	บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่
เทคนิคสยาม	แผนกหนึ่งของฝ่ายธุรการ ชิงกับ สำนักบริหาร	บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่
ธุรกิจบัณฑิตย	แผนกหนึ่งของฝ่ายวิชาการ	บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่
พายัพ	แผนกหนึ่งของฝ่ายธุรการ ชิงกับ สำนักบริหาร	คณะกรรมการห้องสมุด บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่
ศรีปทุม	แผนกหนึ่งของฝ่ายบริการ ชิงกับ สำนักบริหาร	คณะกรรมการห้องสมุด บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่
แสงธรรม	แผนกหนึ่งของฝ่ายวิชาการ	อาจารย์และชมรมห้องสมุด
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	แผนกหนึ่งของฝ่ายวิชาการ	บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่
เอเชียอาคเนย	แผนกอิสระขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการ	คณะกรรมการห้องสมุด บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่

จากตารางที่ ๑ จะเห็นได้ว่า ห้องสมุดวิทยาลัยเอกชนส่วนใหญ่เป็นแผนกหนึ่งของฝ่ายวิชาการ มีห้องสมุด ๒ แห่งคือ ห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคสยามและห้องสมุดวิทยาลัยพายัพ มีฐานะเป็นแผนกหนึ่งของฝ่ายธุรการ ชิงกับสำนักบริหาร ส่วนห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุมนี้เป็นแผนกหนึ่งของฝ่ายบริการ ชิงกับสำนักบริหาร และห้องสมุดวิทยาลัยเอเชียอาคเนยเพียงแห่งเดียวเท่านั้นที่เป็นแผนกอิสระขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการ

สำหรับผู้บริหารงานของห้องสมุดวิทยาลัยเอกชน ปรากฏว่ามีห้องสมุดเพียง ๕ แห่ง ที่มีการบริหารอยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการห้องสมุด บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ มีห้องสมุด ๔ แห่ง คือ ห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคสยาม ห้องสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย ห้องสมุดวิทยาลัยพายัพและห้องสมุดวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจที่มีผู้บริหารห้องสมุดประกอบด้วยบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ และห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรมเพียงแห่งเดียวเท่านั้นที่บริหารงานโดยอาจารย์และนักศึกษาที่ร่วมกันจัดตั้งเป็นชมรมห้องสมุด

ห้องสมุดบางแห่งมีคณะกรรมการห้องสมุดรวมบริหารงานห้องสมุดด้วย คณะกรรมการห้องสมุดดังกล่าวมีจำนวนและตำแหน่งต่าง ๆ ดังรายละเอียดในตารางที่ ๒ คือ

ตารางที่ ๒ จำนวนและตำแหน่งของคณะกรรมการห้องสมุด

ห้องสมุดวิทยาลัย	จำนวน	ผู้อำนวยการ	เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร	หัวหน้า (ฝ่าย) แผนกวิชา	อาจารย์	บรรณารักษ์	ผู้ช่วยบรรณารักษ์
การศา	๖	๑	-	-	๔	๑	-
กรุงเทพ	๑๐	๑	๒	๕	-	๑	๑
เกริก	-	-	-	-	-	-	-
เทคนิคสยาม	-	-	-	-	-	-	-
ธุรกิจบัณฑิต	-	-	-	-	-	-	-
พายัพ	๖	-	-	-	๕	๑	-
ศรีปทุม	๑๑	๑	๑	๙	-	๑	๑
แสงธรรม	-	-	-	-	-	-	-
อิสัมชนูปบริหารธุรกิจ	-	-	-	-	-	-	-
เอเชียอาคเนย์	๑๑	๑	๒	๙	-	๑	-

จากตารางที่ ๒ จะพบว่า ห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุม ห้องสมุดวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์มีจำนวนคณะกรรมการมากที่สุด คือ ๑๑ คน ส่วนห้องสมุดวิทยาลัยการค้าแสงธรรม และห้องสมุดวิทยาลัยพายัพมีจำนวนคณะกรรมการน้อยที่สุด คือ ๖ คน

สำหรับตำแหน่งรองคณะกรรมการห้องสมุด ปรากฏว่า คณะกรรมการห้องสมุดของห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพ และห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุม ประกอบด้วยผู้อำนวยการ เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร หัวหน้า (ฝ่าย) แผนกวิชา บรรณารักษ์ และผู้ช่วยบรรณารักษ์ ส่วนห้องสมุดวิทยาลัยการค้าไม่มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร หัวหน้า (ฝ่าย) แผนกวิชาและผู้ช่วยบรรณารักษ์ เข้าร่วมในคณะกรรมการของห้องสมุด และห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุมมีคณะกรรมการห้องสมุดที่ประกอบด้วยอาจารย์และบรรณารักษ์เท่านั้นแต่คณะกรรมการห้องสมุดของห้องสมุดวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ประกอบด้วยบุคคลตำแหน่งต่าง ๆ ยกเว้นอาจารย์และผู้ช่วยบรรณารักษ์

ตารางที่ ๓ ตำแหน่งประธานหอสมุดและเลขาธิการคณะกรรมการหอสมุด

หอสมุดวิทยาลัย	ตำแหน่งประธาน	เลขาธิการ
การคา	ผู้อำนวยการ	หัวหน้าแผนกหอสมุด (บรรณารักษ์)
กรุงเทพ	ผู้อำนวยการ	บรรณารักษ์
เกริก	-	-
เทคนิคสยาม	-	-
ธุรกิจบัณฑิตย	-	-
พายัพ	อาจารย์พิเศษผานการ ศึกษาวชิชาบรรณารักษ์ ศุาสตร	กรรมการ
ศรีปทุม	ผู้อำนวยการ	บรรณารักษ์
แสงธรรม	-	-
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	-	-
เอเชียอาคเนย์	ผู้อำนวยการ	บรรณารักษ์

ตารางที่ ๔ ผู้แต่งตั้งคณะกรรมการหอสมุด ระยะเวลาและการแต่งตั้ง
กรรมการ ข้ำ

หอสมุดวิทยาลัย	ผู้แต่งตั้ง	ระยะเวลา (ปี)	การแต่งตั้งข้ำ
การคา	ผู้อำนวยการ	๑	ได้
กรุงเทพ	เป็นโดยตำแหน่ง	๑	ได้
เกริก	-	-	-
เทคนิคสยาม	-	-	-
ธุรกิจบัณฑิตย	-	-	-
พายัพ	ผู้อำนวยการ	๑	ได้
ศรีปทุม	เป็นโดยตำแหน่ง	๑	ได้
แสงธรรม	-	-	-
อัสสัมชัญ	-	-	-
เอเชียอาคเนย์	ผู้อำนวยการ	๒	ได้

จากตารางที่ ๓ และ ๔ จะเห็นว่า คณะกรรมการห้องสมุดของห้องสมุดวิทยาลัยการค้า ห้องสมุดวิทยาลัยพยาบาลและห้องสมุดวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ แต่งตั้งโดยผู้อำนวยการวิทยาลัย ส่วนคณะกรรมการห้องสมุดของห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพและห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุมนั้นเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และมีบรรณารักษ์ทำหน้าที่เป็นเลขานุการ ส่วนใหญ่คณะกรรมการห้องสมุดของแต่ละวิทยาลัยอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๑ ปี และคณะกรรมการห้องสมุดทุกแห่งมีสิทธิ์รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่อไปได้เมื่อครบวาระการเป็นกรรมการห้องสมุด

การบริหารงานห้องสมุดใหม่มีประสิทธิภาพนั้น ต้องมีองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งคือ งบประมาณ และผู้จัดหางบประมาณมีส่วนกำหนดการดำเนินงานของห้องสมุดเช่นกัน สำหรับห้องสมุดวิทยาลัยเอกชนทั้ง ๑๐ แห่ง มีผู้จัดหางบประมาณ ระยะเวลาที่เริ่มจัดทำและจำนวนงบประมาณในปีการศึกษาต่าง ๆ ดังแสดงในตารางที่ ๕ และตารางที่ ๖ ต่อไปนี้ คือ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๕ ผู้ทำงานประมาณห้องสมุดและระยะเวลาที่เริ่มจัดทำ

ห้องสมุดวิทยาลัย	ผู้จัดทำประมาณ	เดือน
การคา	บรรณารักษ์	มกราคม
กรุงเทพ	บรรณารักษ์ร่วมกับผู้ช่วยบรรณารักษ์	สิงหาคม
เกริก	บรรณารักษ์	เมษายน
เทคนิคสยาม	ฝ่ายบริหาร	ไม่แน่นอน
ธุรกิจบัณฑิตย	ผู้อำนวยการ	ไม่เปิดเผย
พายัพ	ฝ่ายบริหาร	สิงหาคม
ศรีปทุม	บรรณารักษ์ร่วมกับผู้ช่วยบรรณารักษ์	กรกฎาคม
แสงธรรม	อาจารย์ฝ่ายห้องสมุดและชมรมห้องสมุด	สิงหาคม
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	แผนกการเงิน	มิถุนายน
เอเชียอาคเนย์	บรรณารักษ์ร่วมกับกรรมการห้องสมุด	มีนาคม

จากตารางที่ ๕ ปรากฏว่าผู้จัดทำประมาณห้องสมุดของห้องสมุดวิทยาลัยส่วนใหญ่ คือ บรรณารักษ์และผู้รับผิดชอบห้องสมุด ได้แก่ ผู้ช่วยบรรณารักษ์และกรรมการห้องสมุดนอกจากห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคสยามและห้องสมุดวิทยาลัยพายัพ มีฝ่ายบริหาร เป็นผู้จัดทำประมาณห้องสมุด และห้องสมุดวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจเพียงแห่งเดียวเท่านั้นที่แผนกการเงินเป็นผู้จัดทำประมาณห้องสมุด สำหรับระยะเวลาที่เริ่มจัดทำงบประมาณนั้น ปรากฏว่าห้องสมุดวิทยาลัยต่าง ๆ มีระยะเวลาจัดทำประมาณแตกต่างกัน ยกเว้นห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพ ห้องสมุดวิทยาลัยพายัพและห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรม มีการจัดทำประมาณระยะเวลาเดียวกันคือ เดือนสิงหาคม ส่วนห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคสยามมีระยะเวลาจัดทำประมาณที่ไม่แน่นอนและห้องสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตยเพียงแห่งเดียวเท่านั้นที่ไม่เปิดเผยระยะเวลาที่เริ่มจัดทำประมาณ

ตารางท ๖ งบประมาณห้องสมุดปี ๒๕๑๓ - ๒๕๑๙

ห้องสมุดวิทยาลัย	๒๕๑๓	๒๕๑๔	๒๕๑๕	๒๕๑๖	๒๕๑๗	๒๕๑๘	๒๕๑๙
	งบประมาณ	งบประมาณ	งบประมาณ	งบประมาณ	งบประมาณ	งบประมาณ	งบประมาณ
การค่า	๑๖๕,๖๔๔	๑๓๑,๘๐๘	๑๘๖,๒๐๘	๑๙๘,๘๖๐	๒๔๔,๑๔๘	๖๒๙,๓๕๑	๖๓๒,๗๐๐
กรุงเทพ	๙๐,๐๐๐	๙๕,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๔๐,๐๐๐
เกริก	-	-	-	-	-	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
เทคนิคสยาม	-	-	-	-	-	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐
ธุรกิจบัณฑิต*							
พายัพ	-	-	-	-	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐
ศรีปทุม	-	-	-	๔๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๒๓,๑๙๕	๑๕๐,๐๐๐
แสงธรรม*							
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	-	-	-	-	-	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
เอเซียอาคเนย์	-	-	-	๔๕,๐๐๐	๔๕,๐๐๐	๔๓,๕๐๐	๔๔,๐๐๐

* ใ้รับงบประมาณไม่จำกัด

จากตารางที่ ๖ ปรากฏว่าตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๑๓-๒๕๑๙ ห้องสมุดวิทยาลัยการค่าใ้รับงบประมาณในการดำเนินงานห้องสมุดมากที่สุด รองลงมาคือห้องสมุดวิทยาลัยพายัพและห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุมและห้องสมุดที่ใ้งบประมาณรองลงมาอีกคือ ห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพ

องค์ประกอบที่มีความสำคัญที่เพิ่มกับงบประมาณคือบุคลากร บุคลากรของห้องสมุดประกอบด้วยตำแหน่ง จำนวนและคุณวุฒิ ที่แตกต่างกัน ดังรายละเอียดในตารางที่ ๗ ตารางที่ ๘ และตารางที่ ๙ ตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ ๗ ตำแหน่งของบรรณารักษ์

ห้องสมุดวิทยาลัย	ตำแหน่ง
การคา	บรรณารักษ์
กรุงเทพ	บรรณารักษ์
เกริก	อาจารย์
เทคนิคสยาม	บรรณารักษ์
ธุรกิจบัณฑิตย	บรรณารักษ์
พายัพ	อาจารย์, บรรณารักษ์
ศรีปทุม	บรรณารักษ์
แสงธรรม	นักศึกษารวมห้องสมุด
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	บรรณารักษ์
เอเชียอาคเนย์	อาจารย์, บรรณารักษ์

จากตารางที่ ๗ จะเห็นได้ว่าผู้รับผิดชอบงานห้องสมุดของห้องสมุดส่วนใหญ่ มีตำแหน่งเป็นบรรณารักษ์ ยกเว้นห้องสมุดวิทยาลัยเกริกซึ่งบรรณารักษ์มีตำแหน่งเป็นอาจารย์ ส่วนห้องสมุดวิทยาลัยพายัพและห้องสมุดวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ มีทั้งบรรณารักษ์และอาจารย์ซึ่งเคยศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์รวมบริหารงานห้องสมุดควย ห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรมเพียงแห่งเดียวที่นักศึกษารวมห้องสมุดเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินงานห้องสมุด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๘ จำนวนบุคลากร

ห้องสมุดวิทยาลัย	จำนวน	บรรณารักษ วิทยา	ผู้ช่วย บรรณารักษ วิทยา	บรรณารักษ วิทยา ผู้ช่วย	เจ้าหน้าที่ ห้อง สมุด	เสมียน	นักการ	นักศึกษา	อื่น ๆ
การคา	๖	๑	๑	๑	๑	-	๑	-	ผู้รักษาการหัวหน้า แผนกและรองผู้ รักษาการ
กรุงเทพ	๗	๑	๔	-	-	-	๒	-	
เกริก	๕	๓	๑	-	-	๑	-	-	
เทคนิคสยาม	๓	๑	๒	-	-	-	-	-	
ธุรกิจบัณฑิตย	๗	๑	๑	-	๒	-	๑	๒	
พายัพ	๔	๒	๑	-	๑	-	-	-	
ศรีปทุม	๓	๑	๑	-	๑	-	-	-	
แสงธรรม	๑๕	-	-	-	-	-	-	๑๕	
อิสัมบริย์บริหารธุรกิจ	๖	๑	๒	-	-	-	๓	-	
เอเชียอาคเนย์	๒	๒	-	-	-	-	-	-	

จากตารางที่ ๘ จะเห็นได้ว่า ห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรมมีจำนวนบุคลากรมากที่สุดคือ ๑๕ คน แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าบุคลากรทั้งหมดเป็นนักศึกษา รองลงมาคือห้องสมุดวิทยาลัยพายัพ มีจำนวนบุคลากร ๘ คน ในจำนวนนี้เป็นบรรณารักษ ๒ คน ผู้ช่วยบรรณารักษ ๑ คน และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ๕ คน ส่วนห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพ และห้องสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย มีจำนวนบุคลากรเท่ากันคือ ๗ คน บุคลากรห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพประกอบด้วยบรรณารักษ ๑ คน ผู้ช่วยบรรณารักษ ๑ คน เจ้าหน้าที่ห้องสมุด ๒ คน นักการ ๑ คน และนักศึกษา ๒ คน

ห้องสมุดที่มีบุคลากรน้อยที่สุดคือห้องสมุดวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ มีบรรณารักษเพียง ๒ คนเท่านั้น จากตารางที่ ๘ นี้ จะเห็นได้ว่าห้องสมุดวิทยาลัยเกริก มีบรรณารักษมากที่สุด ๓ คน ห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพมีผู้ช่วยบรรณารักษมากที่สุด ๔ คน ห้องสมุดวิทยาลัยพายัพมีเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมากที่สุด ๕ คน

ตารางที่ ๕ คุณสมบัติของบุคลากร

ห้องสมุดวิทยาลัย	ปริญญาตรี (บรรณารักษศาสตร์)	ปริญญาตรี (อนุปริญญา บรรณารักษ ศาสตร์)	ปริญญาตรี (สาขาอื่นๆ)	ปริญญาตรี และประ ภาคนียบัตร ชั้นสูง	นักศึกษ ระดับ ปริญญาตรี	ประกาศ นียบัตร	มัธยมศึกษา	ประถมศึกษา
การคา	-	-	๒	-	-	๒	๑	๑
กรุงเทพ	๒	-	-	-	-	๑	๒	๒
เกริก	๑	-	๑	-	-	๑	๓	-
เทคนิคสยาม	๑	-	-	๒	-	-	-	-
ธุรกิจบัณฑิต	-	๑	-	-	๒	๓	-	๑
พายัพ	๒	-	-	-	-	๑	๕	-
ศรีปทุม	๑	-	-	-	-	๑	๑	-
แสงธรรม	-	-	-	-	๑๕	-	-	-
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	๑	-	๑	-	-	-	๑	-
เอเชียอาคเนย์	๑	-	๑	-	-	-	-	-

คุณวุฒิของบุคลากรในห้องสมุดจากตารางที่ ๕ ปรากฏว่าห้องสมุดส่วนใหญ่มีบรรณารักษ์วุฒิปริญญาตรีสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์อย่างน้อย ๑ คน ยกเว้นห้องสมุดวิทยาลัยการศาสดา ห้องสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตยและห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรม สำหรับห้องสมุดที่มีบุคลากรสำเร็จปริญญาตรี (อนุปริญญาบรรณารักษศาสตร์) ใดแก่ห้องสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย ส่วนห้องสมุดวิทยาลัยการศาสดา ห้องสมุดวิทยาลัยเกริก ห้องสมุดวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจและห้องสมุดเอเชียอาคเนย์ มีผู้ดำเนินงานห้องสมุดวุฒิปริญญาตรี (สาขาอื่น ๆ) อย่างน้อยแห่งละ ๑ คน นอกจากนี้ยังปรากฏว่าห้องสมุดเทคนิคสยามเพียงแห่งเดียวที่มีบุคลากรสำเร็จปริญญาตรีและประกาศนียบัตรชั้นสูงรวมปฏิบัติงานในห้องสมุด มีห้องสมุดวิทยาลัยเพียง ๒ แห่ง คือห้องสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตยและห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรม มีบุคลากรที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีช่วยงานห้องสมุดควย และห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรมมีจำนวนนักศึกษามากที่สุด คือ ๑๕ คน สำหรับห้องสมุดที่มีบุคลากรสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรจำนวนมากที่สุด คือ ๓ คน ใดแก่ห้องสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย รองลงมาจำนวน ๒ คน คือห้องสมุดวิทยาลัยการศาสดาและมีจำนวน ๑ คน ใดแก่ห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพ ห้องสมุดวิทยาลัยเกริก ห้องสมุดวิทยาลัยพายัพและห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุม แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าบุคลากรของห้องสมุดวิทยาลัยส่วนใหญ่มีความรู้ระดับมัธยมศึกษา ในจำนวนนี้ห้องสมุดวิทยาลัยพายัพมีจำนวนมากที่สุดคือ ๕ คน รองลงมาคือห้องสมุดวิทยาลัยเกริก มีจำนวน ๓ คน รองลงมาคือห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพ มีจำนวน ๒ คน ส่วนห้องสมุดวิทยาลัยการศาสดา ห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุม และห้องสมุดวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจมีแห่งละ ๑ คน สำหรับบุคลากรของห้องสมุดที่มีความรู้ระดับประถมศึกษาใดแก่ห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพ มีจำนวน ๒ คน ห้องสมุดวิทยาลัยการศาสดา และห้องสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตยมีแห่งละ

๑ คน

เพื่อให้ห้องสมุดมีบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถนั้น ห้องสมุดแต่ละแห่งมีผู้ทำการคัดเลือกและวิธีคัดเลือกดังแสดงในตารางที่ ๑๐ ต่อไปนี้คือ

ตารางที่ ๑๐ การคัดเลือกบุคลากร

ห้องสมุดวิทยาลัย	ผู้ทำการคัดเลือก	วิธีการคัดเลือก
การคา	ผู้อำนวยการ	สัมภาษณ์
กรุงเทพ	บรรณารักษ์ร่วมกับคณะกรรมการ	สอบแข่งขันและสัมภาษณ์
	การห้องสมุด	
เกริก	ผู้อำนวยการ	สัมภาษณ์
เทคนิคสยาม	ผู้อำนวยการ	สัมภาษณ์
ธุรกิจบัณฑิตย	ผู้อำนวยการ	สัมภาษณ์
พายัพ	ผู้อำนวยการร่วมกับบรรณารักษ์	สัมภาษณ์
ศรีปทุม	บรรณารักษ์ร่วมกับคณะกรรมการ	สัมภาษณ์
	การห้องสมุด	
แสงธรรม	ผู้อำนวยการร่วมกับชมรมห้องสมุด	-
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	ผู้อำนวยการ	สัมภาษณ์
เอเชียอาคเนย์	ผู้อำนวยการร่วมกับบรรณารักษ์	สัมภาษณ์

จากตารางที่ ๑๐ ปรากฏว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่มีผู้อำนวยการ เป็นผู้คัดเลือกบุคลากร เขาทำงานในห้องสมุด ส่วนห้องสมุดวิทยาลัยพายัพและห้องสมุดวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ การคัดเลือกบุคลากรห้องสมุดอยู่ในความรับผิดชอบของผู้อำนวยการร่วมกับบรรณารักษ์ สำหรับห้องสมุดที่มีบรรณารักษ์ร่วมกับคณะกรรมการห้องสมุดเป็นผู้คัดเลือกบุคลากร คือ ห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพและห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุม และห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรมเพียงแห่งเดียวที่ผู้ทำการคัดเลือกบุคลากร เขาทำงานห้องสมุดคือผู้อำนวยการร่วมกับชมรมห้องสมุด ส่วนวิธีการคัดเลือกนั้น ห้องสมุดส่วนใหญ่ใช้วิธีการสัมภาษณ์ ยกเว้นห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพ ซึ่งใช้วิธีสอบแข่งขันและสอบสัมภาษณ์

นอกจากนี้การดำเนินงานห้องสมุดจะมีการพัฒนาและความก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ หากมีการส่งเสริมความรู้ของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ ซึ่งห้องสมุดแต่ละแห่งมีวิธีการดังรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๑๑ การส่งเสริมความรู้ของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่

ห้องสมุดวิทยาลัย	วิธีการ
การคา	อบรม
กรุงเทพ	อบรม
เกริก	อบรม
เทคนิคสยาม	อบรม
ธุรกิจบัณฑิตย	-
พายัพ	ศึกษาต่อทั้งในและต่างประเทศ, อบรม, ฝึกงาน
ศรีปทุม	ศึกษาต่อทั้งในและต่างประเทศ, อบรม, ฝึกงาน
แสงธรรม	อบรม, ฝึกงาน
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	-
เอเชียอาคเนย์	อบรม

จากตารางที่ ๑๑ จะเห็นว่าห้องสมุดวิทยาลัยส่วนใหญ่มีการส่งเสริมความรู้ของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ โดยการอบรม ซึ่งหมายถึงการอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์จากสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย สำหรับห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรมมีการฝึกงานเพิ่มขึ้นด้วย สำหรับห้องสมุดวิทยาลัยพายัพและห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุมมีการส่งเสริมความรู้ โดยการให้ศึกษาต่อทั้งในและต่างประเทศรวมทั้งการอบรมและฝึกงาน ส่วนห้องสมุดที่ไม่มีการส่งเสริมความรู้ของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด คือ ห้องสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตยและห้องสมุดวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ

ถ้าห้องสมุดขาดแคลนบุคลากร ย่อมเป็นผลให้การดำเนินงานของห้องสมุดเกิดความล่าช้าและไม่มีประสิทธิภาพการทำงานอย่างเต็มที่ ดังนั้นห้องสมุดทุกแห่งต้องการบุคลากรตำแหน่งต่าง ๆ ดังแสดงในตารางที่ ๑๒ คือ

ตารางที่ ๑๒ ความต้องการคานมุดการ

ห้องสมุดวิทยาลัย	จำนวนรวม	บรรณารักษ์	ผู้ช่วย บรรณารักษ์	เสมียน	หักการ
การศา	๒	๑	-	๑	-
กรุงเทพ	๑	-	๑	-	-
เกริก	๒	-	๑	-	๑
เทคนิคสยาม	๒	-	-	๑	๑
ธุรกิจบัณฑิต	๒	-	๑	๑	-
พายัพ	๑	-	๑	-	-
ศรีปทุม	๑	๑	-	-	-
แสงธรรม	๑	๑	-	-	-
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	๑	๑	-	-	-
เอเชียอาคเนย์	๒	-	๑	๑	-

จากตารางที่ ๑๒ ปรากฏว่าห้องสมุดวิทยาลัยการศา ห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุม ห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรมและห้องสมุดวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจต้องการบรรณารักษ์เพิ่มขึ้นแห่งละ ๑ ตำแหน่ง สำหรับห้องสมุดที่ต้องการตำแหน่งผู้ช่วยบรรณารักษ์เพิ่มขึ้นแห่งละ ๑ ตำแหน่ง คือห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพ ห้องสมุดวิทยาลัยเกริก ห้องสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ห้องสมุดวิทยาลัยพายัพและห้องสมุดวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ นอกจากนี้มีห้องสมุด ๔ แห่ง คือ ห้องสมุดวิทยาลัยการศา ห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคสยาม ห้องสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตและห้องสมุดวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ต้องการบุคลากรตำแหน่งเสมียนเพิ่มอีกแห่งละ ๑ ตำแหน่ง สำหรับตำแหน่งนักการ ปรากฏว่ามีห้องสมุดเพียง ๒ แห่ง ต้องการเพิ่มคือห้องสมุดวิทยาลัยเกริก และห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคสยาม

นอกจากการมีบุคลากรตำแหน่งต่าง ๆ แล้ว การมีนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดเป็นการแก้ไขปัญหาคาดแคลนบุคลากรที่ดี สำหรับห้องสมุดที่มีนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดได้แสดงรายละเอียดในตารางที่ ๑๓ ดังนี้

ตารางที่ ๑๓ นักศึกษาช่วยงานห้องสมุด

ห้องสมุดวิทยาลัย	นักศึกษา (มี - ไม่มี)	จำนวน
การคา	ไม่มี	-
กรุงเทพ	ไม่มี	-
เกริก	ไม่มี	-
เทคนิคสยาม	ไม่มี	-
ธุรกิจบัณฑิตย	มี	๒
พายัพ	ไม่มี	-
ศรีปทุม	ไม่มี	-
แสงธรรม	มี	๕
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	มี	๕
เอเชียอาคเนย์	ไม่มี	-

จากตารางที่ ๑๓ จะพบว่าห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรมมีจำนวนนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดมากที่สุด คือ ๕ คน รองลงมาคือห้องสมุดวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจมีจำนวน ๕ คน และห้องสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตยมีจำนวน ๒ คน ส่วนห้องสมุดอื่น ๆ ไม่มีนักศึกษาช่วยงานห้องสมุด

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๔ คานั่งสื่อและวารสาร

ห้องสมุดวิทยาลัย	จ่ายคานั่งสื่องบประมาณปีการศึกษา...บาท					จ่ายวารสารงบประมาณปี...บาท						
	๒๕๑๓	๒๕๑๔	๒๕๑๕	๒๕๑๖	๒๕๑๗	๒๕๑๘	๒๕๑๓	๒๕๑๔	๒๕๑๕	๒๕๑๖	๒๕๑๗	๒๕๑๘
การคา	๑๐๓,๐๐๐	๑๐๓,๐๐๐	๑๐๓,๐๐๐	๑๐๓,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๖,๕๕๐	๖,๖๐๔	๖,๖๐๔	๘,๑๖๐	๑๑,๘๘๘	๑๙,๕๕๑
กรุงเทพฯ	๖๓,๐๐๐	๖๖,๕๐๐	๗๐,๐๐๐	๘๔,๐๐๐	๘๘,๐๐๐	๙๑,๐๐๐				๑๓,๕๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๘,๕๕๐
เกริก ^๑												
เทคนิคสยาม	-	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐						๒๐,๐๐๐
ธุรกิจบัณฑิต ^๑												
พายัพ ^๒												
ศรีปทุม	-	-	-	๓๙,๐๐๐	๕๕,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	-	-	-	๑,๐๐๐	๕,๐๐๐	๓,๑๕๕
แสงธรรม ^๑												
อิสัมชัยบริหาร												
ธุรกิจ ^๓												
เอเชียอาคเนย์	-	-	-	๓๙,๘๘๘	๑๘,๕๗๐	๗,๕๑๐	-	-	-	๕,๐๓๖	๖,๖๕๕	๘,๑๕๓.๕๐

- หมายเหตุ
๑. ไม่ได้เก็บสถิติ
 ๒. จ่ายเป็นคานั่งสื่อและวารสารรวมกันประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ บาท
 ๓. จ่ายเป็นคานั่งสื่อและวารสารรวมกันในปีการศึกษา ๒๕๑๘ ประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท

จากตารางที่ ๑๔ ปรากฏว่าในปีการศึกษา ๒๕๑๘ หอสมุดวิทยาลัยการค้าซื้อหนังสือเป็นจำนวนเงินมากที่สุด คือ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนของสมุดที่ซื้อหนังสือเป็นจำนวนเงินน้อยที่สุดเพียง ๙,๔๑๐ บาท คือหอสมุดวิทยาลัยเอเซียอาคเนย์ สำหรับการซื้อวารสาร ปรากฏว่า หอสมุดวิทยาลัยเทคนิคสยาม ซื้อวารสารเป็นจำนวนเงินมากที่สุด คือ ๒๐,๐๐๐ บาท และหอสมุดวิทยาลัยศรีปทุม ซื้อวารสารเป็นจำนวนเงินน้อยที่สุด คือ ๓,๕๑๕ บาท สำหรับค่าซื้อหนังสือและวารสารของหอสมุดวิทยาลัยเกริก หอสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และหอสมุดวิทยาลัยแสงธรรม ไม่เป็นที่เปิดเผย และปรากฏว่าหอสมุดวิทยาลัยพายัพได้จ่ายค่าหนังสือและวารสารรวมกันประมาณปีการศึกษาละ ๑๕๐,๐๐๐ บาท ส่วนของหอสมุดวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจได้จ่ายค่าหนังสือและวารสารรวมกันในปีการศึกษา ๒๕๑๘ ประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท

สำหรับวิธีการซื้อหนังสือและบอกรับวารสารของหอสมุดวิทยาลัยเอกชน ได้แสดงรายละเอียดไว้ในตารางที่ ๑๕ ดังต่อไปนี้คือ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๕ วิธีการซื้อหนังสือตำรา และการรับวารสาร

ห้องสมุดวิทยาลัย	การซื้อหนังสือตำรา	การรับวารสาร
การคา	ในประเทศและต่างประเทศ	ในประเทศและต่างประเทศ
กรุงเทพ	ในประเทศและต่างประเทศ	ในประเทศและต่างประเทศ
เกริก	ในประเทศ	ในประเทศและต่างประเทศ
เทคนิคสยาม	ในประเทศ	ในประเทศ
ธุรกิจบัณฑิตย์	ในประเทศ	ในประเทศและต่างประเทศ
พายัพ	ในประเทศและต่างประเทศ	ในประเทศและต่างประเทศ
ศรีปทุม	ในประเทศ	ในประเทศ
แสงธรรม	ในประเทศและต่างประเทศ	ในประเทศและต่างประเทศ
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	ในประเทศและต่างประเทศ	ในประเทศและต่างประเทศ
เอเซียอาคเนย์	ในประเทศ	ในประเทศ

จากตารางที่ ๕ ปรากฏว่ามีห้องสมุด ๕ แห่ง คือห้องสมุดวิทยาลัยการคา ห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพ ห้องสมุดวิทยาลัยพายัพ ห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรมและห้องสมุดวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ สั่งซื้อหนังสือตำราทั้งในประเทศและต่างประเทศ ส่วนห้องสมุดอีก ๕ แห่ง สั่งซื้อหนังสือจากรานคาในประเทศเท่านั้น สำหรับการบอกรับวารสาร ปรากฏว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่บอกรับวารสารจากรานคาทั้งในประเทศและต่างประเทศ และมีห้องสมุดเพียง ๓ แห่ง คือ ห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคสยาม ห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุมและห้องสมุดวิทยาลัยเอเซียอาคเนย์ ที่บอกรับวารสารจากรานคาในประเทศเท่านั้น

สำหรับการบอกรับวารสารและผู้รับผิดชอบมีรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๑๖ การบอกรับวารสารและผู้รับผิดชอบ

ห้องสมุดวิทยาลัย	วิธีการบอกรับ		ผู้รับผิดชอบ
	วารสารภาษาไทย	วารสารต่างประเทศ	
การศา	เป็นสมาชิก, รับจากร้านค้า	เป็นสมาชิก, รับผ่านตัวแทนใน, ต่างประเทศ	ผู้ช่วยบรรณารักษ์
กรุงเทพ	เป็นสมาชิก, รับจากร้านค้า	เป็นสมาชิก, รับผ่านตัวแทนใน, ต่างประเทศ	ผู้ช่วยบรรณารักษ์
เกริก	เป็นสมาชิก	เป็นสมาชิก	บรรณารักษ์ ผู้ช่วยบรรณารักษ์
เทคนิคสยาม	เป็นสมาชิก, รับจากร้านค้า	เป็นสมาชิก	ผู้ช่วยบรรณารักษ์
ธุรกิจบัณฑิตย์	เป็นสมาชิก, รับจากร้านค้า	รับผ่านตัวแทนต่างประเทศ	เจ้าหน้าที่ห้องสมุด
พายัพ	เป็นสมาชิก, รับจากร้านค้า	เป็นสมาชิก, รับผ่านตัวแทนใน, ต่างประเทศ	บรรณารักษ์ ผู้ช่วยบรรณารักษ์
ศรีปทุม	เป็นสมาชิก	เป็นสมาชิก, รับผ่านตัวแทนใน, ต่างประเทศ	ผู้ช่วยบรรณารักษ์
แสงธรรม	เป็นสมาชิก, รับจากร้านค้า	เป็นสมาชิก	เจ้าหน้าที่ห้องสมุด
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	เป็นสมาชิก	เป็นสมาชิก	บรรณารักษ์
เอเชียอาคเนย์	รับจากร้านค้า	รับผ่านตัวแทนในประเทศ	บรรณารักษ์

จากตารางที่ ๑๖ จะเห็นว่า หอสมุดส่วนใหญ่มอบรับวารสารไทยด้วยการเป็นสมาชิก นอกจากนี้หอสมุด จำนวน ๖ แห่ง คือ หอสมุดวิทยาลัยการศา หอสมุดวิทยาลัยกรุงเทพ หอสมุดวิทยาลัยเทคนิคสยาม หอสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต หอสมุดวิทยาลัยพายัพ และหอสมุดวิทยาลัยแสงธรรม มอบรับวารสารไทยจากรานคาควย และหอสมุดวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์เพียงแห่งเดียวที่มอบรับวารสารภาษาไทยจากรานคาเท่านั้น สำหรับการมอบรับวารสารต่างประเทศนั้น ปรากฏว่าหอสมุดส่วนใหญ่มอบรับวารสารด้วยการเป็นสมาชิก และหอสมุดที่มอบรับวารสารต่างประเทศผ่านตัวแทนในประเทศและต่างประเทศคือ หอสมุดวิทยาลัยการศา หอสมุดวิทยาลัยกรุงเทพ หอสมุดวิทยาลัยพายัพ หอสมุดวิทยาลัยศรีปทุม ส่วนหอสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตมอบรับวารสารต่างประเทศผ่านตัวแทนต่างประเทศเท่านั้น และหอสมุดวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์เพียงแห่งเดียวที่รับวารสารต่างประเทศผ่านตัวแทนในประเทศ สำหรับผู้รับผิดชอบการมอบรับวารสาร จะเห็นว่าผู้รับผิดชอบงานคลังกลาวของหอสมุดวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจและหอสมุดวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์คือ บรรณารักษ สำหรับหอสมุดวิทยาลัยการศา หอสมุดวิทยาลัยกรุงเทพ หอสมุดวิทยาลัยเทคนิคสยามและหอสมุดวิทยาลัยศรีปทุม ผู้ช่วยบรรณารักษเป็นผู้มอบรับวารสาร และหอสมุดที่มีผู้รับผิดชอบงานวารสารคือ บรรณารักษและผู้ช่วยบรรณารักษได้แก่อหอสมุดวิทยาลัยเกริก และหอสมุดวิทยาลัยพายัพ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าหอสมุดวิทยาลัยแสงธรรมเพียงแห่งเดียวเท่านั้นที่มีผู้มอบรับวารสารคือ เจ้าหน้าที่หอสมุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๗ จำนวนนักศึกษาและจำนวนหนังสือ

ห้องสมุดวิทยาลัย	จำนวนนักศึกษา* (ปีการศึกษา ๒๕๑๘)	จำนวนหนังสือ เล่ม	คิดเป็น...เท่า ของจำนวนนัก ศึกษา
การคา	๔,๕๘๗	๘,๐๓๗	๑.๗๕
กรุงเทพ	๒,๗๒๓	๑๓,๐๒๘	๔.๗๘
เกริก	๘๒๒	๘,๕๐๐	๘.๒๒
เทคนิคสยาม	๑,๔๐๔	๕,๐๐๐	๓.๕๖
ธุรกิจบัณฑิตย	๑,๓๐๒	๕,๑๕๓	๓.๙๖
พายัพ	๕๔๗	๑๕,๗๘๖	๒๘.๘
ศรีปทุม	๑,๗๒๓	๕,๔๖๑	๓.๑๗
แสงธรรม	๗๕	๖,๐๐๐	๘๐
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	๑,๐๐๔	๕,๖๔๑	๕.๖๐
เอเชียอาคเนย์	๓๔๐	๑,๓๐๐	๓.๘๒

*ที่มา : กองวิทยาลัยเอกชน ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ

จากตารางที่ ๑๗ ปรากฏว่า วิทยาลัยการคามีจำนวนนักศึกษามากที่สุดคือ ๔,๕๘๗ คน แต่ห้องสมุดมีหนังสือเพียง ๘,๐๓๗ เล่ม คิดเป็น ๑.๗๕ เท่าของจำนวนนักศึกษา ในขณะที่วิทยาลัยแสงธรรมมีนักศึกษา ๗๕ คน มีจำนวนหนังสือ ๖,๐๐๐ เล่ม คิดเป็น ๘๐ เท่า ของจำนวนนักศึกษาสำหรับวิทยาลัยกรุงเทพ มีนักศึกษามากรองลงมา คือ ๒,๗๒๓ คน และในห้องสมุดมีหนังสือ จำนวน ๑๓,๐๒๘ เล่ม คิดเป็น ๔.๗๘ เท่าของจำนวนนักศึกษา ส่วนวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์มีจำนวนนักศึกษาน้อยรองลงมาคือ ๓๔๐ คน และมีหนังสือน้อยที่สุดเพียง ๑,๓๐๐ เล่ม คิดเป็น ๓.๘๒ เท่าของจำนวนนักศึกษา สำหรับวิทยาลัยศรีปทุม มีจำนวนนักศึกษามากรองลงมาอีก คือ ๑,๗๒๓ คน มีหนังสือ จำนวน ๕,๔๖๑ เล่ม คิดเป็น ๓.๑๗ เท่าของจำนวนนักศึกษา และวิทยาลัยพายัพมีจำนวนนักศึกษา

๕๔๙ คน และมีหนังสือมากที่สุดคือ ๑๕,๙๕๖ เล่ม คิดเป็น ๒๔.๘๘ เท่าของจำนวนนักศึกษา ส่วนวิทยาลัยเทคนิคสยามมีจำนวนนักศึกษา ๑,๔๐๔ คน และมีหนังสือ ๕,๐๐๐ เล่ม คิดเป็น ๓.๕๖ เท่าของจำนวนนักศึกษา สำหรับวิทยาลัยเกริกมีนักศึกษา ๕๒๒ คน มีหนังสือจำนวน ๘,๕๐๐ เล่ม คิดเป็น ๙.๒๒ เท่าของจำนวนนักศึกษา ส่วนวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตมีจำนวนนักศึกษา ๑,๓๐๒ คน และมีหนังสือในห้องสมุด ๕,๑๕๓ เล่ม คิดเป็น ๓.๙๖ เท่าของจำนวนนักศึกษา และวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจมีนักศึกษา ๑,๐๐๔ คน และมีหนังสือจำนวน ๕,๖๔๑ เล่ม คิดเป็น ๕.๖๒ เท่าของจำนวนนักศึกษา

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า หากพิจารณาตามอัตราส่วนของจำนวนนักศึกษาต่อจำนวนเล่มหนังสือแล้ว วิทยาลัยแสงธรรม มีหนังสือบริการนักศึกษาเป็นจำนวนมากที่สุด

เพื่อให้ผู้ใช้ห้องสมุดจำนวนมากมีโอกาสใช้สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ของห้องสมุดอย่างมีระเบียบและทั่วถึง ห้องสมุดทุกแห่งจึงมีระเบียบการยืมคงรายละเอียดในตารางที่ ๑๘ ดังนี้

ตารางที่ ๑๘ ระเบียบการยืมหนังสือ

ห้องสมุดวิทยาลัย	ระเบียบการยืม			
	หนังสือทั่วไป		หนังสือจอง	
	จำนวนเล่ม	เวลา (วัน)	(สำรอง), จำนวนเล่ม	เวลา (วัน)
การคา	๒	๗	๒	๑
กรุงเทพ	๓	๗	๓	๓
เกริก	๑	๗	๑	๓
เทคนิคสยาม	๒	๗	๑	๑
ธุรกิจบัณฑิต	๓	๗	๑	๑
พายัพ	๓	๗	๑	๑
ศรีปทุม	๒	๗	๑	๓
แสงธรรม	๒	๗	๒	๓
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	*	๗	*	๑
เอเชียอาคเนย์	๒	๗	-	-

* ห้องสมุดวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจให้ยืมหนังสือทั่วไปและหนังสือจองในเวลาเดียวกันครั้งละ ๓ เล่ม

จากตารางที่ ๑๘ จะเห็นว่าห้องสมุดที่หยิบหนังสือทั่วไปจำนวนมากที่สุด คือ ๓ เล่ม ได้แก่ ห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพ ห้องสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตยและห้องสมุดวิทยาลัยพายัพ ส่วนห้องสมุดอื่น ๆ จำนวน ๕ แห่ง ให้ยืมหนังสือทั่วไปครั้งละ ๒ เล่ม และห้องสมุดวิทยาลัยเกริกเพียงแห่งเดียวให้ยืมหนังสือทั่วไปครั้งละ ๑ เล่ม สำหรับห้องสมุดวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจให้ยืมหนังสือทั่วไปและหนังสือจอง (สำรอง) ในเวลาเดียวกันครั้งละ ๓ เล่ม และปรากฏว่าห้องสมุดทุกแห่งให้ยืมหนังสือทั่วไปครั้งละ ๗ วัน สำหรับการยืมหนังสือจอง (สำรอง) นั้นห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพให้ยืมครั้งละ ๓ เล่ม ห้องสมุดวิทยาลัยการศา และห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรมให้ยืมหนังสือจองครั้งละ ๒ เล่ม และห้องสมุดอื่น ๆ จำนวน ๕ แห่ง ให้ยืมครั้งละ ๑ เล่ม แต่ห้องสมุดวิทยาลัยเอเซียอาคเนย์เพียงแห่งเดียวที่ไม่มีบริการยืมหนังสือจองและปรากฏว่าห้องสมุดที่ให้ยืมหนังสือจองนานที่สุด คือ ๓ วัน ได้แก่ ห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพ ห้องสมุดวิทยาลัยเกริก ห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุม และห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรม ส่วนห้องสมุดอีก ๕ แห่ง ให้ยืมหนังสือจองเพียง ๑ วัน

ตารางที่ ๑๙ จำนวนวารสารและวารสารเย็บเล่ม

ห้องสมุดวิทยาลัย	จำนวนวารสารที่นอกรับ		รวม	จำนวนวารสารเย็บเล่ม		รวม
	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ		ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ	
การศา	๑๐	๘	๑๘	-	-	-
กรุงเทพ	๑๒๗	๓๖	๑๖๓	๑๔	-	๑๔
เกริก	๕๐	๓๕	๘๕	๒๐	๕	๒๕
เทคนิคสยาม	๔๐	๗	๔๗	-	-	-
ธุรกิจบัณฑิตย	๖๔	๑๓	๗๗	๒๐	๓	๒๓
พายัพ	๕๓	๘๓	๑๔๖	-	-	-
ศรีปทุม	๓๕	๕	๔๐	-	-	-
แสงธรรม	๒๖	๑๐	๓๖	-	-	-
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	๕๓	๑๘	๗๑	-	-	-
เอเซียอาคเนย์	๒๒	๔	๒๖	๒	๒	๔

จากตารางที่ ๑๕ ปรากฏว่า หอสมุดวิทยาลัยกรุงเทพฯ มีจำนวนวารสารมากที่สุดคือ ๑๖๓ รายการ ในจำนวนนี้เป็นวารสารภาษาไทย ๑๒๗ รายการ วารสารภาษาต่างประเทศ ๓๖ รายการ รองลงมาคือหอสมุดวิทยาลัยพายัพ มีจำนวนวารสารทั้งสิ้น ๑๔๖ รายการ แยกเป็นวารสารภาษาไทย ๕๓ รายการ วารสารภาษาอังกฤษ ๙๓ รายการ และหอสมุดวิทยาลัยเอกรีกมีจำนวนวารสารมากรองลงมาอีก คือ ๘๕ รายการ แยกเป็นวารสารภาษาไทย ๕๐ รายการ วารสารภาษาอังกฤษ ๓๕ รายการ

นอกจากนี้ปรากฏว่ามีหอสมุด ๔ แห่งที่มีวารสารเย็บเล่ม ได้แก่หอสมุดวิทยาลัยกรุงเทพฯ หอสมุดวิทยาลัยเอกรีก หอสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย และหอสมุดวิทยาลัยเอเซียอาคเนย์ สำหรับหอสมุดวิทยาลัยเอกรีกมีจำนวนวารสารเย็บเล่มมากที่สุดคือ ๕๕ รายการ แยกเป็นวารสารเย็บเล่มภาษาไทย ๒๐ รายการ ภาษาอังกฤษ ๕ รายการ และหอสมุดวิทยาลัยเอเซียอาคเนย์มีจำนวนวารสารเย็บเล่มน้อยที่สุด คือ ๔ รายการ แยกเป็นวารสารเย็บเล่มภาษาไทยและภาษาอังกฤษอย่างละ ๒ รายการ

การเข้าใช้สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ในหอสมุดนั้น ขึ้นอยู่กับเวลาที่แต่ละหอสมุดเปิดให้บริการ และหอสมุดเปิดให้บริการระหว่างเปิดและปิดภาคเรียนตามวัน - เวลาดังรายละเอียดในตารางที่ ๒๐ และตารางที่ ๒๑ ตามลำดับ ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒๐ เวลาเปิดให้บริการระหว่างเปิดภาคเรียน

ห้องสมุดวิทยาลัย	เวลาเปิดให้บริการ	
	วัน	เวลา
การคา	จันทร์-เสาร์	๘.๓๐-๑๖.๐๐
กรุงเทพ	อังคาร-เสาร์	๘.๓๐-๑๘.๐๐
เกริก	อังคาร-เสาร์	๘.๓๐-๑๖.๑๕
เทคนิคสยาม	อังคาร-เสาร์	๘.๐๐-๑๘.๐๐
ธุรกิจบัณฑิตย	อังคาร-เสาร์	๘.๐๐-๒๐.๐๐
พายัพ	จันทร์-ศุกร์	๘.๐๐-๑๒.๐๐
	เสาร์	๘.๐๐-๑๒.๐๐
ศรีปทุม	อังคาร-ศุกร์	๘.๓๐-๑๘.๐๐
	เสาร์-จันทร์	๘.๓๐-๑๖.๓๐
แสงธรรม	จันทร์-พุธ	๘.๑๕-๑๘.๓๐
	ศุกร์-เสาร์	
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	จันทร์-พุธ	๘.๓๐-๑๓.๐๐
	ศุกร์-เสาร์	
อาเซียอากเนย์	จันทร์-ศุกร์	๙.๐๐-๒๐.๐๐

จากตารางที่ ๒๐ ปรากฏว่าระหว่างเปิดภาคเรียนห้องสมุดส่วนใหญ่มีวัน, เวลาเปิดให้บริการต่างกัน ห้องสมุดที่เปิดบริการระหว่างวันอังคาร-เสาร์ ได้แก่ห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพ ห้องสมุดวิทยาลัยเกริก ห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคสยามและห้องสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย ส่วนห้องสมุดที่เปิดบริการระหว่างวันจันทร์-พุธ และศุกร์-เสาร์ คือห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรม และห้องสมุดวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ

สำหรับเวลาให้บริการนั้นจะเห็นว่าห้องสมุดแต่ละแห่งมีการกำหนดเวลาแตกต่างกัน ระหว่างเวลา ๘.๐๐-๒๐.๐๐ น. และเป็นที่น่าสนใจที่หอสมุดวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์เพียงแห่งเดียวที่มีเวลาบริการนานที่สุด คือระหว่าง ๙.๐๐-๒๐.๐๐ น.

ตารางที่ ๒๑ เวลาเปิดให้บริการระหว่างปิดภาคเรียน

ห้องสมุดวิทยาลัย	เวลาเปิดให้บริการ	
	วัน	เวลา
การศา	จันทร์-เสาร์	๘.๓๐-๑๖.๐๐
กรุงเทพ	อังคาร-เสาร์	๘.๓๐-๑๗.๐๐
เกริก	อังคาร-เสาร์	๘.๓๐-๑๖.๑๕
เทคนิคสยาม	อังคาร-เสาร์	๘.๐๐-๑๖.๓๐
ธุรกิจบัณฑิตย์	อังคาร-เสาร์	๘.๐๐-๑๖.๓๐
พายัพ	จันทร์-ศุกร์	๘.๐๐-๑๖.๓๐
	เสาร์	๘.๐๐-๑๒.๐๐
ศรีปทุม	จันทร์-อาทิตย์	๘.๓๐-๑๖.๐๐
แสงธรรม	-	-
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	จันทร์-พุธ	๘.๓๐-๑๗.๐๐
	ศุกร์-เสาร์	
เอเชียอาคเนย์	จันทร์-ศุกร์	๗.๐๐-๑๗.๓๐

จากตารางที่ ๒๑ ปรากฏว่าในระหว่างปิดภาคเรียนห้องสมุดส่วนใหญ่มีวันที่เปิดให้บริการ เช่นเดียวกับในระหว่างเปิดภาคเรียน และห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรมเพียงแห่งเดียวที่ไม่เปิดบริการระหว่างปิดภาคเรียน นอกจากนั้นปรากฏว่า ห้องสมุดวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์มีเวลาให้บริการนานที่สุด คือระหว่าง ๗.๐๐-๑๗.๓๐ น.

เมื่อมีผู้ใช้ห้องสมุดเข้ารับบริการ ของห้องสมุด ห้องสมุดจะต้องมีบริการที่มีประโยชน์และช่วยเหลือผู้ใช้ห้องสมุดอย่างเต็มที่บริการดังกล่าวคือ บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า สำหรับรายละเอียดของบริการดังกล่าวได้แสดงไว้ในตารางที่ ๒๒ คือ

ตารางที่ ๒๒ บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า

ห้องสมุดวิทยาลัย	ผู้ให้บริการ	ผู้ใช้บริการ (อันดับ ๑, ๒, ๓)			จำนวนผู้ใช้ (สัปดาห์)
		นักศึกษา	อาจารย์	บุคคลอื่น	
การคา	-	-	-	-	-
กรุงเทพ	บรรณารักษ์และ ผู้ช่วยบรรณารักษ์	๑	๒	๓	๓๐
เกริก	บรรณารักษ์และ ผู้ช่วยบรรณารักษ์	๑	๒	-	๔๕
เทคนิคสยาม	บรรณารักษ์และ ผู้ช่วยบรรณารักษ์	๑	๒	-	๓๐
ธุรกิจบัณฑิตย	บรรณารักษ์และ ผู้ช่วยบรรณารักษ์	๑	๒	-	๓๕
พายัพ	-	-	-	-	-
ศรีปทุม	บรรณารักษ์	๑	-	-	๕๐
แสงธรรม	-	-	-	-	-
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	บรรณารักษ์และ ผู้ช่วยบรรณารักษ์	๑	๒	-	๓๘
เอเซียอาคเนย์	บรรณารักษ์	๑	๒	๓	๑๐-๒๐

จากตารางที่ ๒๒ จะเห็นว่าห้องสมุดส่วนใหญ่มีบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า ยกเว้นห้องสมุดวิทยาลัยการคา ห้องสมุดวิทยาลัยพายัพ และห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรม สำหรับผู้ให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้านั้นห้องสมุดส่วนใหญ่มีบรรณารักษ์และผู้ช่วยบรรณารักษ์เป็นผู้รับผิดชอบ นอกจากนี้ห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุมและห้องสมุดวิทยาลัยเอเซียอาคเนย์ที่ผู้ให้บริการคือบรรณารักษ์ และปรากฏว่านักศึกษาของวิทยาลัยทุกแห่งเขาใช้บริการนี้มากที่สุด รองลงมา คืออาจารย์ และบุคคลอื่น

จากสถิติผู้ใช้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าจะเห็นว่าห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุมมีผู้เขารับบริการมากที่สุดคือ สัปดาห์ละ ๕๐ คน และจำนวนผู้เขารับบริการน้อยที่สุดเพียงสัปดาห์ละ ๑๐-๒๐ คน คือห้องสมุดวิทยาลัยเอเซียอาคเนย์

เพื่อให้ผู้ใช้ห้องสมุดมีความสะดวกในการใช้สิ่งพิมพ์ ห้องสมุดบางแห่งได้จัดบริการ
ดังกล่าวไว้เป็นพิเศษ ดังแสดงในตารางต่อไปนี้ คือ
ตารางที่ ๒๓ บริการถ่ายเอกสาร

ห้องสมุดวิทยาลัย	บริการ, (มี - ไม่มี)	ค่าบริการ	ผู้ให้บริการ
การคา	ไม่มี	-	-
กรุงเทพ	มี	๒	เจ้าหน้าที่วิทยาลัย
เกริก	มี	๒.๕๐	บรรณารักษ์และ ผู้ช่วยบรรณารักษ์
เทคนิคสยาม	ไม่มี	-	-
ธุรกิจบัณฑิตย	มี	๒	ห้องพิมพ์ขอสอบ
พายัพ	มี	๒	เจ้าหน้าที่ห้องสมุด
ศรีปทุม	มี	๓	บรรณารักษ์และ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด
แสงธรรม	ไม่มี	-	-
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	ไม่มี	-	-
เอเชียอาคเนย์	ไม่มี	-	-

จากตารางที่ ๒๓ จะเห็นว่าห้องสมุดที่ให้บริการถ่ายเอกสารมีจำนวน ๕ แห่ง
คือ ห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพ ห้องสมุดวิทยาลัยเกริก ห้องสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย
ห้องสมุดวิทยาลัยพายัพ และห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุม สำหรับค่าบริการถ่ายเอกสาร ปรากฏ
ว่าห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุมคิดค่าบริการสูงสุด คือ ๓ บาท ส่วนผู้ให้บริการถ่ายเอกสาร
ของห้องสมุดทุกแห่งแตกต่างกัน และเป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ให้บริการดังกล่าว ซึ่งมีให้บริการ
บรรณารักษ์และผู้ช่วยบรรณารักษ์ หรือบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดหรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด
ใดแก ห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพซึ่งมีผู้ให้บริการคือเจ้าหน้าที่วิทยาลัยและผู้ให้บริการของ
ห้องสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย คือ ห้องพิมพ์ขอสอบ

สำหรับงานบริการห้องสมุดจะต้องมีการบันทึกสถิติการให้บริการแต่ละประเภท
โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถิติการยืมหนังสือและวารสารอย่างสม่ำเสมอ ดังรายละเอียดใน
ตารางที่ ๒๔ ดังนี้

ตารางที่ ๒๔ สถิติการยืมหนังสือและวารสาร

ห้องสมุดวิทยาลัย	สถิติการยืมต่อวัน			
	หนังสือ			วารสาร
	หนังสือตำรา	หนังสือทั่วไป	ฉบับปลีก	เป็นเล่ม
การศา	๕๕	๕๐	-	-
กรุงเทพ	๖๐	๗๐	๒๐	-
เกริก	๔๕	๒๕	๑๕	-
เทคนิคสยาม	๔๐	๒๘	-	-
ธุรกิจบัณฑิตย	๕๐	๒๐	-	-
พายัพ*	-	-	-	-
ศรีปทุม	๑๐๐	๑๕๐	-	-
แสงธรรม*	-	-	-	-
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	๖๕	๔๐	-	-
เอเซียอาคเนย์	๗	๑๑	๕	-

* ไม่มีการเก็บสถิติ

จากตารางที่ ๒๔ ปรากฏว่า ห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุมมีสถิติการยืมหนังสือสูงสุด คือยืมหนังสือตำราวันละ ๑๐๐ เล่ม หนังสือทั่วไปวันละ ๑๕๐ เล่ม รองลงมาคือห้องสมุดวิทยาลัยการศา ซึ่งมีสถิติยืมหนังสือตำราวันละ ๕๕ เล่ม หนังสือทั่วไปวันละ ๕๐ เล่ม และห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพ มีสถิติยืมหนังสือตำราวันละ ๖๐ เล่ม หนังสือทั่วไปวันละ ๗๐ เล่ม ส่วนการยืมวารสารนั้นปรากฏว่ามีห้องสมุดเพียง ๓ แห่งเท่านั้นคือ ห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพ ห้องสมุดวิทยาลัยเกริกและห้องสมุดวิทยาลัยเอเซียอาคเนย์ มีการยืมวารสาร และจะเห็นได้ว่าห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพมีสถิติการยืมวารสารฉบับปลีกสูงสุด คือ ๒๐ ฉบับ ส่วนวารสารเป็นเล่มไม่ปรากฏสถิติการยืม และมีห้องสมุด ๒ แห่ง คือ ห้องสมุดวิทยาลัยพายัพและห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรมไม่ได้อั้เก็บสถิติการยืมหนังสือและวารสาร

ตารางที่ ๕ การส่งใบทวงหนังสือและวารสารที่ยืมเกินกำหนด

ห้องสมุดวิทยาลัย	กำหนดส่งใบทวง ...วันต่อครั้ง	ผู้เซ็นชื่อในใบทวง
การศา	๗	บรรณารักษ์
กรุงเทพ	๗	ผู้ช่วยบรรณารักษ์
เกริก	๗	บรรณารักษ์
เทคนิคสยาม	๗	บรรณารักษ์
ธุรกิจบัณฑิตย	๗	บรรณารักษ์
พายัพ	๗	บรรณารักษ์
ศรีปทุม	๑๐	บรรณารักษ์
แสงธรรม	๗-๑๐	เจ้าหน้าที่ห้องสมุด
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	๗	บรรณารักษ์
เอเชียอาคเนย์	๗	บรรณารักษ์

จากตารางที่ ๕ จะพบว่าห้องสมุดทุกแห่งมีกำหนดส่งใบทวงระหว่าง ๗-๑๐ วัน ผู้เซ็นชื่อในใบทวงของห้องสมุดส่วนใหญ่คือ บรรณารักษ์ ยกเว้นห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพ ที่ผู้เซ็นชื่อในใบทวง คือ ผู้ช่วยบรรณารักษ์ และสำหรับห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรมคือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด

หลังจากที่ห้องสมุดส่งใบทวงแล้ว ยังไม่ได้รับหนังสือกลับมา ห้องสมุดมีวิธีปฏิบัติดังแสดงในตารางที่ ๒๖ ต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๖ วิธีปฏิบัติในกรณีที่ส่งใบทวงแฉะไม่ไคผล

ห้องสมุดวิทยาลัย	วิธีปฏิบัติในกรณีที่ส่งใบทวงแฉะไม่ไคผล
การคา	แจ้งอาจารย์ผู้ปกครองหรือหัวหน้าแผนก (ทะเบียน)
เกริก	แจ้งอาจารย์ผู้ปกครองหรือหัวหน้าแผนก
กรุงเทพ	ทวงควยวาจา
เทคนิคสยาม	ส่งใบทวงซ้ำ
ธุรกิจบัณฑิตย	ทวงควยวาจา
พายัพ	ทวงควยวาจา
ศรีปทุม	ส่งใบทวงซ้ำ, ทวงควยวาจา, แจ้งอาจารย์ผู้ปกครองหรือหัวหน้าแผนก
แสงธรรม	ทวงควยวาจา
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	ส่งใบทวงซ้ำ, ทวงควยวาจา
เอเชียอาคเนย์	ทวงควยวาจา, แจ้งอาจารย์ผู้ปกครองหรือหัวหน้าแผนก

จากตารางที่ ๒๖ ในกรณีส่งใบทวงแฉะไม่ไคผล ปรากฏว่าห้องสมุดจำนวน ๔ แห่งคือ ห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพ ห้องสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย ห้องสมุดวิทยาลัยพายัพและห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรม มีวิธีปฏิบัติด้วยวิธีอื่นคือ ทวงควยวาจา นอกจากนี้ มีการปฏิบัติโดยแจ้งอาจารย์ผู้ปกครองหรือหัวหน้าแผนก หรือส่งใบทวงซ้ำ ทั้งนี้ห้องสมุดอื่น ๆ ใช้วิธีปฏิบัติโดยการเลือกวิธีใดวิธีหนึ่ง หรือหลายวิธีร่วมกัน

หากมีผู้ยืมหนังสือเกินกำหนดหรือทำหนังสือสูญหาย ในกรณีนี้ห้องสมุดใดวางระเบียบไว้ ดังแสดงในตารางที่ ๒๗ และ ๒๘ คือ

ตารางที่ ๒๗ ระเบียบการปรับหนังสือจองและหนังสือทั่วไป

ห้องสมุดวิทยาลัย	หนังสือของ		หนังสือทั่วไป
	ชั่วโมง (บาท)	วัน (บาท)	วัน (บาท)
การคา	๑	๖	๑
กรุงเทพ	-	๒	.๕๐
เกริก	.๕๐	๔	๑
เทคนิคสยาม	๑	๑๐	๑
ธุรกิจบัณฑิตย์	๒	๕	๑
พายัพ	๒	๑๐	๑
ศรีปทุม	-	๓	๑
แสงธรรม	-	๑	.๒๕
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	๑	๕	๑
เอเซียอาคเนย์	-	-	๑

จากตารางที่ ๒๗ ปรากฏว่า ห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคสยามและห้องสมุดวิทยาลัยพายัพ มีอัตราการปรับหนังสือจองสูงสุดวันละ ๑๐ บาท และห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรม มีอัตราการปรับต่ำสุดคือวันละ ๑ บาท สำหรับหนังสือทั่วไปปรากฏว่าหอสมุดสวนใหญ่มีอัตราปรับวันละ ๑ บาท ส่วนห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพมีอัตราปรับหนังสือทั่วไปวันละ ๐.๕๐ บาท และห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรมมีอัตราปรับต่ำสุดคือ ๐.๒๕ บาท

ตารางที่ ๒๔ วิธีการปฏิบัติในกรณีที่มีผู้ทำหนังสือและวารสารหาย

ห้องสมุดวิทยาลัย	วิธีการปฏิบัติในกรณีที่มีผู้ทำหนังสือและวารสารหาย
การคา	นำหนังสือเรื่องเดียวกันหรือเล่มที่มีราคาเท่ากับเล่มที่ทำหายมาคืน
กรุงเทพ	นำหนังสือเรื่องเดียวกันมาคืนและเสียค่าบริการ
เกริก	นำเงินเทาราคาหนังสือหรือนำหนังสือเรื่องเดียวกันหรือเล่มที่มีราคาเท่ากับเล่มที่ทำหายมาคืน
เทคนิคสยาม	นำเงินเทาราคาหนังสือหรือนำหนังสือเรื่องเดียวกันมาคืน
ธุรกิจบัณฑิตย	นำเงินเทาราคาหนังสือหรือนำหนังสือเรื่องเดียวกันหรือเล่มที่มีราคาเท่ากับเล่มที่ทำหายมาคืน
พายัพ	นำหนังสือเรื่องเดียวกันหรือเล่มที่มีราคาเท่าเล่มที่ทำหายมาคืน
ศรีปทุม	นำหนังสือเรื่องเดียวกันหรือเล่มที่มีราคาเท่าเล่มที่ทำหายมาคืน
แสงธรรม	เจ้าหน้าที่ห้องสมุดเป็นผู้พิจารณาตามความเหมาะสม
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	นำเงินเทาราคาหนังสือหรือหนังสือเรื่องเดียวกันมาคืน
เอเชียอาคเนย	นำเงินเทาราคาหนังสือหรือหนังสือเรื่องเดียวกันหรือเล่มที่มีราคาเท่ากับเล่มที่ทำหายมาคืน

จากตารางที่ ๒๔ จะเห็นได้ว่าในกรณีที่มีผู้ทำหนังสือและวารสารหาย ห้องสมุดส่วนใหญ่มีวิธีการปฏิบัติที่คล้ายคลึงกัน คือห้องสมุดที่ให้นำเงินเทาราคาหนังสือหรือนำหนังสือเรื่องเดียวกันหรือเล่มที่มีราคาเท่ากับเล่มที่ทำหายมาคืน ได้แก่ห้องสมุดวิทยาลัยเกริก ห้องสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย และห้องสมุดวิทยาลัยเอเชียอาคเนย นอกจากนี้ห้องสมุด ๓ แห่ง คือ ห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคสยาม ห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุมและห้องสมุดวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจมีวิธีการให้ผู้ใช้ห้องสมุดนำเงินเทาราคาหนังสือหรือนำหนังสือเรื่องเดียวกันมาคืนห้องสมุดส่วนห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรมเพียงแห่งเดียวที่เจ้าหน้าที่ห้องสมุดเป็นผู้พิจารณาวิธีการต่างๆ ตามความเหมาะสม

ตารางที่ ๒๘ การสำรวจหนังสือ

ห้องสมุดวิทยาลัย	การสำรวจหนังสือ (มี - ไม่มี)	ผู้ทำการสำรวจ
การคา	ไม่มี	-
กรุงเทพ	มี	เจ้าหน้าที่ห้องสมุด
เกริก	มี	บรรณารักษ์และผู้ช่วยบรรณารักษ์
เทคนิคสยาม	มี	บรรณารักษ์และผู้ช่วยบรรณารักษ์
ธุรกิจบัณฑิตย	มี	เจ้าหน้าที่ห้องสมุด
พายัพ	มี	บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้อง สมุด
ศรีปทุม	มี	บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้อง สมุด
แสงธรรม	มี	เจ้าหน้าที่ห้องสมุด
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	มี	บรรณารักษ์และผู้ช่วยบรรณารักษ์
เอเชียอาคเนย์	มี	บรรณารักษ์

จากตารางที่ ๒๘ ปรากฏว่าห้องสมุดทุกแห่ง มีการสำรวจหนังสือ ยกเว้นห้องสมุดวิทยาลัยการคา และห้องสมุด ๕ แห่ง ได้แก่ ห้องสมุดวิทยาลัยเกริก ห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคสยาม ห้องสมุดวิทยาลัยพายัพ ห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุมและห้องสมุดวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ มีบรรณารักษ์ร่วมทำการสำรวจหนังสือ และห้องสมุดวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์เพียงแห่งเดียวที่บรรณารักษ์เป็นผู้ทำการสำรวจคนเดียว

ตารางที่ ๓๐ ประเภทสิ่งพิมพ์หาย

ห้องสมุดวิทยาลัย	อันดับที่หายมากน้อย (๑,๒,๓,๔)			
	หนังสือตำรา	หนังสือทั่วไป	หนังสือจอง	วารสาร
การศา	-	-	-	-
กรุงเทพ	๑	๓	๒	-
เกริก	๒	๓	๑	๔
เทคนิคสยาม	๑	๒	๓	-
ธุรกิจบัณฑิตย	๑	๓	๒	๔
พายัพ	๑	๒	๓	๔
ศรีปทุม	๑	-	-	-
แสงธรรม	-	๒	-	๑
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	๓	๑	-	๒
เอเชียอาคเนย์	๒	๓	-	๑

จากตารางที่ ๓๐ จะเห็นได้ว่าห้องสมุดที่มีจำนวนหนังสือตำราหายมากที่สุด มีทั้งสิ้น ๕ แห่ง คือ ห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพ ห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคสยาม ห้องสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย ห้องสมุดวิทยาลัยพายัพ และห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุมและห้องสมุดวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจเพียงแห่งเดียว เท่านั้นที่มีจำนวนหนังสือทั่วไปหายมากที่สุด ส่วนห้องสมุดที่มีจำนวนหนังสือจองหายมากที่สุดคือ ห้องสมุดวิทยาลัยเกริก

สำหรับห้องสมุดที่มีจำนวนวารสารหายมากที่สุด ได้แก่ห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรม และห้องสมุดวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

เพื่อให้หนังสือห้องสมุดมีความคงทนถาวร ห้องสมุดมีวิธีการรักษาและซ่อมแซมคงรายละเอียดในตารางที่ ๓๑ และ ๓๒ ต่อไปนี้คือ

ตารางที่ ๓๑ วิธีรักษาหนังสือใหถาวร

ห้องสมุดวิทยาลัย	วิธีรักษาหนังสือใหถาวร
การคา	ไมทำอะไรเลย
กรุงเทพ	โซนาชุบน้ำเช็ด
เกริก	โซนาชุบน้ำเช็ด
เทคนิคสยาม	ฉีดยาป้องกันแมลง
ธุรกิจบัณฑิตย	ไมทำอะไรเลย
พายัพ	ไมทำอะไรเลย
ศรีปทุม	ฉีดยาป้องกันแมลง
แสงธรรม	ไมทำอะไรเลย
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	ไมทำอะไรเลย
เอเชียอาคเนย	ฉีดยาป้องกันแมลง

จากตารางที่ ๓๑ ปรากฏว่ามีห้องสมุด ๓ แห่ง คือห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคสยาม
 ห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุมและห้องสมุดวิทยาลัยเอเชียอาคเนย มีวิธีรักษาหนังสือใหถาวร
 ควบการฉีดยาป้องกันแมลงและห้องสมุดที่มีการรักษาหนังสือใหถาวรควบการโซนาชุบน้ำ
 เช็ดใดแกห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพและห้องสมุดวิทยาลัยเกริกสำหรับห้องสมุดอีก ๕ แห่ง
 ไม่มีการรักษาหนังสือควบวิธีใด ๆ ทั้งสิ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓๒ หนังสือข่าว

ห้องสมุดวิทยาลัย	วิธีการ	ราคา (๑เล่ม)	เวลา (วัน)
การคา	ขอมเอง	-	๗
กรุงเทพ	ขอมเอง	-	๕-๗
เกริก	ขอมเอง	-	๗-๑๐
เทคนิคสยาม	ขอมเอง	-	๗
ธุรกิจบัณฑิตย	ขอมเอง	๕๐	๑๔
	สงขอม		
พายัพ	ขอมเอง	-	๗
ศรีปทุม	ขอมเอง	-	๓-๔
แสงธรรม	ขอมเอง	-	๕
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	ขอมเอง	-	๗
เอเซียอาคเนย	ขอมเอง	๔๕	๗-๑๐
	สงขอม		

จากตารางที่ ๓๒ จะพบว่าห้องสมุดทุกแห่งมีการขอมหนังสือข่าวด้วยตนเอง และห้องสมุดที่มีการสงหนังสือใหทางรานขอมควย ไคแกห้องสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย และห้องสมุดวิทยาลัยเอเซียอาคเนย โดยเสียดาขอมราคาเต็มละ ๕๐ และ ๔๕ บาท ตามลำดับ และเป็นที่น่าสนใจกว่าห้องสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตยใเวลาขอมหนังสือนานที่สุด คือ ๑๔ วัน ส่วนห้องสมุดใเวลาขอมนอยที่สุดเพียง ๓-๔ วัน คือ ห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุม

สำหรับหนังสือจะมีการจำหน่ายออกจากห้องสมุด รวมทั้งการแลกเปลี่ยนสิ่งพิมพ์ โดยมีการดำเนินงานดังรายละเอียดในตารางที่ ๓๓ และ ๓๔ ตามลำดับ คือ

ตารางที่ ๓๓ การจำหน่ายหนังสือออกจากห้องสมุด

ห้องสมุดวิทยาลัย	การจำหน่ายหนังสือ (มี - ไม่มี)	ผู้พิจารณา	หลักการพิจารณา
การคา	ไม่มี	-	-
กรุงเทพ	มี	บรรณารักษ์	หนังสืออายุเกิน ๕ ปี หรือหนังสือซ้ำ
เกริก	มี	บรรณารักษ์	หนังสืออายุเกิน ๒๐ ปี หรือหนังสือซ้ำ
เทคนิคสยาม	ไม่มี	-	-
ธุรกิจบัณฑิตย	มี	บรรณารักษ์	หนังสือที่ไม่มีประโยชน์
พายัพ	ไม่มี	-	-
ศรีปทุม	มี	บรรณารักษ์	หนังสือซ้ำ
แสงธรรม	มี	เจ้าหน้าที่ห้อง สมุด	หนังสือซ้ำ
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	ไม่มี	-	-
เอเชียอาคเนย์	มี	บรรณารักษ์	หนังสือที่พิมพ์ออกจำ- หน่ายหลายครั้ง

จากตารางที่ ๓๓ ปรากฏว่าห้องสมุดส่วนใหญ่มีการจำหน่ายหนังสือออกจากห้องสมุด ยกเว้นห้องสมุดเพียง ๔ แห่ง คือแกว ห้องสมุดวิทยาลัยการคา ห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคสยาม ห้องสมุดวิทยาลัยพายัพและห้องสมุดวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ และปรากฏว่าในการจำหน่ายหนังสือออกจากห้องสมุดนั้นอยู่ในการพิจารณาของบรรณารักษ์ นอกจากห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรมที่มีเจ้าหน้าที่ห้องสมุดเป็นผู้พิจารณา

สำหรับหลักการพิจารณาการจำหน่ายหนังสือออกจากห้องสมุดจะเห็นได้ว่าห้องสมุด ๒ แห่ง คือห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุมและห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรมใช้การพิจารณาหนังสือซ้ำ ส่วนห้องสมุดอื่นๆ มีหลักพิจารณาที่แตกต่างกันตามอายุของหนังสือ หนังสือที่ไม่มีประโยชน์ หรือหนังสือที่พิมพ์ออกจำหน่ายหลายครั้ง

ตารางที่ ๓๔ การแลกเปลี่ยนสิ่งพิมพ์

ห้องสมุดวิทยาลัย	การแลกเปลี่ยน (มี - ไม่มี)	สถานที่แลกเปลี่ยน	สิ่งพิมพ์ที่แลกเปลี่ยน
การคา	ไม่มี	-	-
เกริก	ไม่มี	-	-
กรุงเทพ	ไม่มี	-	-
เทคนิคสยาม	ไม่มี	-	-
ธุรกิจบัณฑิต	ไม่มี	-	-
พายัพ	ไม่มี	-	-
ศรีปทุม	มี	สถาบันการศึกษา	หนังสือ
แสงธรรม	มี	สถาบันการศึกษา	วารสาร
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	ไม่มี	-	-
เอเชียอาคเนย์	มี	สถาบันการศึกษา	วารสาร

จากตารางที่ ๓๔ จะเห็นว่าห้องสมุดที่มีการแลกเปลี่ยนสิ่งพิมพ์ มีเพียง ๓ แห่งเท่านั้น คือ ห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุม ห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรมและห้องสมุดวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ห้องสมุดทั้ง ๓ แห่งนี้ มีการแลกเปลี่ยนสิ่งพิมพ์กับสถาบันการศึกษา และปรากฏว่าห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุมเพียงแห่งเดียวที่ใช้สิ่งพิมพ์ในการแลกเปลี่ยนคือหนังสือ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓๕ การรับเงินบริจาค

ห้องสมุดวิทยาลัย	การรับเงินบริจาค		ผู้ติดต่อขอบริจาค	การใช้เงินบริจาค
	ได้	ไม่ได้		
การศา		ไม่ได้	-	-
กรุงเทพ		ไม่ได้	-	-
เกริก		ไม่ได้	-	-
เทคนิคสยาม		ไม่ได้	-	-
ธุรกิจบัณฑิตย์		ไม่ได้	-	-
พายัพ	ได้		บรรณารักษ์	ซื้อหนังสือ
ศรีปทุม	ได้		บรรณารักษ์	ซื้อหนังสือ
แสงธรรม	ได้		เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	ซื้อหนังสือ
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ		ไม่ได้	-	-
เอเซียอาคเนย์	ได้		บรรณารักษ์	ซื้อหนังสือ

จากตารางที่ ๓๕ ปรากฏว่า ห้องสมุดเพียง ๔ แห่ง คือ ห้องสมุดวิทยาลัย พายัพ ห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุม ห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรมและห้องสมุดวิทยาลัยเอเซียอาคเนย์ ได้รับเงินบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธา และห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรมเพียงแห่งเดียวที่ผู้ติดต่อขอบริจาค คือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ส่วนห้องสมุดอีก ๓ แห่ง บรรณารักษ์ เป็นผู้ดำเนินการขอบริจาค และจะเห็นได้ว่าห้องสมุดทุกแห่งใช้เงินบริจาคในการซื้อหนังสือทั้งสิ้น

สำหรับการรับบริจาคประเภทอื่น ๆ ได้แสดงรายละเอียดในตารางที่ ๓๖
ต่อไป

ตารางที่ ๓๖ การรับบริจาคประเภทอื่น ๆ

ห้องสมุดวิทยาลัย	การรับบริจาค		ชนิดสิ่งของบริจาค
	ได้	ไม่ได้	
การคา	ได้		หนังสือ วารสาร
กรุงเทพ		ไม่ได้	-
เกริก		ไม่ได้	-
เทคนิคสยาม	ได้		หนังสือ วารสาร
ธุรกิจบัณฑิตย	ได้		หนังสือ วารสาร
พายัพ	ได้		หนังสือ วารสาร
ศรีปทุม	ได้		หนังสือ วารสาร
แสงธรรม	ได้		หนังสือ วารสาร
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ		ไม่ได้	-
เอเชียอาคเนย์	ได้		หนังสือ วารสาร

จากตารางที่ ๓๖ จะเห็นว่าห้องสมุดส่วนใหญ่ได้รับการบริจาคประเภทอื่น คือ หนังสือ และวารสาร และห้องสมุด ๓ แห่ง คือ ห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพ ห้องสมุดวิทยาลัยเกริกและห้องสมุดวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ไม่ได้รับการบริจาคประเภทอื่นในลักษณะของหนังสือและวารสาร

อาคารห้องสมุดที่ถูกแบบแผนต้องเป็นอาคารเอกเทศ มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีเนื้อที่กว้างขวาง

สำหรับอาคารห้องสมุดวิทยาลัยเอกชน มีลักษณะ เนื้อที่ ที่นั่ง คังรายละเอียดในตารางที่ ๓๗ คือ

ตารางที่ ๓๗ อาคารและเนื้อที่หอสมุด

หอสมุดวิทยาลัย	ลักษณะ		เนื้อที่ ตารางเมตร	ที่นั่ง จำนวน
	เอกเทศ	ไม่เอกเทศ		
การคา		ไม่เอกเทศ	๑๑๐	๑๒๐
กรุงเทพ		ไม่เอกเทศ	๑,๒๘๐	๒๘๐
เกริก		ไม่เอกเทศ	-	๒๕๐
เทคนิคสยาม		ไม่เอกเทศ	๓๒๐	๒๐๐
ธุรกิจบัณฑิตย		ไม่เอกเทศ	๒๕๐	๒๐๐
พายัพ		ไม่เอกเทศ	-	๑๒๐
ศรีปทุม		ไม่เอกเทศ	๒๐๐	๙๕
แสงธรรม	เอกเทศ		๔๐๐	๖๔
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	เอกเทศ		-	๑๒๐
เอเชียอาคเนย		ไม่เอกเทศ	๘๖	๙๐-๘๐

จากตารางที่ ๓๗ ปรากฏว่า หอสมุดส่วนใหญ่ไม่มีอาคารเป็นเอกเทศ ยกเว้นหอสมุดวิทยาลัยแสงธรรมและหอสมุดวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ และหอสมุด ๓ แห่ง คือ หอสมุดวิทยาลัยเกริก หอสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตยและหอสมุดวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ ปรากฏว่าบรรณารักษ์ไม่ทราบจำนวนเนื้อที่หอสมุดทั้งหมด นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าหอสมุดวิทยาลัยกรุงเทพมีจำนวนที่นั่งมากที่สุดคือ ๒๘๐ ที่นั่ง และหอสมุดที่มีจำนวนที่นั่งน้อยที่สุดเพียง ๖๔ ที่นั่ง คือ หอสมุดวิทยาลัยแสงธรรม

ตารางที่ ๓๘ ชั้นหนังสือ

ห้องสมุดวิทยาลัย	ประเภทชั้นหนังสือ	
	ชั้นปิด	ชั้นเปิด
การคา	ชั้นปิด	
กรุงเทพ		ชั้นเปิด
เกริก	ชั้นปิด	
เทคนิคสยาม	ชั้นปิด	
ธุรกิจบัณฑิตย	ชั้นปิด	ชั้นเปิด
พายัพ	ชั้นปิด	
ศรีปทุม	ชั้นปิด	ชั้นเปิด
แสงธรรม		ชั้นเปิด
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ		ชั้นเปิด
เอเชียอาคเนย์	ชั้นปิด	ชั้นเปิด

จากตารางที่ ๓๘ จะเห็นได้ว่าห้องสมุดส่วนใหญ่มีชั้นหนังสือประเภทชั้นหนังสือปิด มีห้องสมุดเพียง ๓ แห่ง คือ ห้องสมุดวิทยาลัยกรุงเทพ ห้องสมุดวิทยาลัยแสงธรรม และห้องสมุดวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจมีชั้นหนังสือทั้งหมดเป็นชั้นหนังสือเปิด ส่วนห้องสมุดที่มีทั้งชั้นหนังสือปิดและชั้นหนังสือเปิด คือ ห้องสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย ห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุมและห้องสมุดวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

ตารางที่ ๓๘ โครงการของห้องสมุด

ห้องสมุดวิทยาลัย	โครงการของห้องสมุด
การคา	มีอาคารห้องสมุดเป็นเอกเทศ
กรุงเทพฯ	ปรับปรุงสภาพห้องสมุดให้ดีขึ้น ของบประมาณจัดซื้อหนังสือ วารสาร เพิ่มขึ้น รวมทั้งเพิ่มการบริการแก่ผู้ใช้ห้องสมุด
เกริก	มีอาคารห้องสมุดเป็นเอกเทศ
เทคนิคสยาม	มีอาคารห้องสมุดเป็นเอกเทศและปรับปรุงการดำเนินงานห้องสมุดให้ไ้มาตรฐาน
ธุรกิจบัณฑิตย	ปรับปรุงสภาพห้องสมุดให้ไ้มาตรฐาน มีบริการถ่ายเอกสารและบริการต่าง ๆ เพิ่มขึ้น
พายัพ	มีอาคารห้องสมุดเอกเทศ เพิ่มจำนวนบุคลากร หนังสือและวารสาร
ศรีปทุม	มีอาคารห้องสมุดเอกเทศและไ้มาตรฐาน จัดให้มีแผนกโสตทัศนศึกษา
แสงธรรม	ปรับปรุงสภาพห้องสมุดให้ไ้มาตรฐาน จัดให้มีแผนกโสตทัศนศึกษา
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	เพิ่มขึ้นหนังสือตีพิมพ์และเพิ่มจำนวนหนังสือไทยและภาษาอังกฤษ
เอเชียอาคเนย์	มีอาคารห้องสมุดเป็นเอกเทศ เพิ่มจำนวนบุคลากร และหนังสือและจัดให้มีแผนกโสตทัศนศึกษา

จากตารางที่ ๓๘ ปรากฏว่า ห้องสมุดทุกแห่งมีโครงการต่าง ๆ เพื่อกำเนินงานและปรับปรุงสภาพห้องสมุดให้ดีขึ้น คือมีอาคารห้องสมุดเป็นเอกเทศ ปรับปรุงสภาพห้องสมุดให้ดีขึ้น ปรับปรุงการดำเนินงานห้องสมุดให้ไ้มาตรฐาน เพิ่มงบประมาณ จำนวนบุคลากร การบริการ หนังสือและครุภัณฑ์รวมทั้งการจัดให้มีแผนกโสตทัศนศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีอาคารห้องสมุดเป็นเอกเทศนั้น ห้องสมุดที่มีโครงการนี้มีจำนวน ๖ แห่ง คือห้องสมุดวิทยาลัยการคา ห้องสมุดวิทยาลัยเกริก ห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคสยาม ห้องสมุดวิทยาลัยพายัพ ห้องสมุดวิทยาลัยศรีปทุม และห้องสมุดวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

ตอนที่ ๒ การอภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม "การศึกษาสภาพและการดำเนินงานของ
สมุควิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย" สรุปได้ดังนี้

๑. การบริหารงาน

ห้องสมุควิทยาลัยเอกชนส่วนใหญ่มีฐานะเป็นแผนกหนึ่งของฝ่ายวิชาการ
ห้องสมุควิทยาลัยเทคนิคสยามและห้องสมุควิทยาลัยพายัพเพียง ๒ แห่ง ที่มีฐานะเป็น
แผนกหนึ่งของฝ่ายธุรการ ขึ้นกับสำนักบริหาร ห้องสมุควิทยาลัยศรีปทุมเป็นแผนกหนึ่งของ
ฝ่ายบริการ ขึ้นกับสำนักบริหาร และห้องสมุควิทยาลัยเอเชียอาคเนย์เป็นหน่วยงานที่ขึ้น
ตรงต่อผู้อำนวยการวิทยาลัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่าห้องสมุคที่มีคณะกรรมการห้องสมุครวม
ดำเนินงานบริหารห้องสมุค ได้แก่ ห้องสมุควิทยาลัยการค้า ห้องสมุควิทยาลัยกรุงเทพ
ห้องสมุควิทยาลัยเกริก ห้องสมุควิทยาลัยศรีปทุมและห้องสมุควิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
คณะกรรมการห้องสมุคทุกแห่งแต่งตั้งโดยผู้อำนวยการ หรืออาจเป็นโดยตำแหน่ง ส่วนใหญ่
อยู่ในตำแหน่งคราวละ ๑ ปี และรับการแต่งตั้งซ้ำได้ โดยมีบรรณารักษ์ทำหน้าที่เป็น
เลขานุการ (ดูรายละเอียดตารางที่ ๓ และ ๔)

๒. บุคลากร

ผู้ดำเนินงานภายในห้องสมุคประกอบด้วยบรรณารักษ์และบุคลากรตำแหน่ง
ต่าง ๆ ได้แก่ ผู้ช่วยบรรณารักษ์ บรรณารักษ์ผู้ช่วย เจ้าหน้าที่ห้องสมุค เสมียน คนงาน
และนักศึกษา ห้องสมุควิทยาลัยแสงธรรมมีจำนวนบุคลากร ซึ่งเป็นนักศึกษามากที่สุด แต่ไม่
มีบรรณารักษ์วุฒิปริญญาตรี วิชาบรรณารักษศาสตร์ เช่นเดียวกับห้องสมุควิทยาลัยการค้า
จากการวิจัย ปรากฏว่า ห้องสมุคทุกแห่งต้องการเพิ่มจำนวนบุคลากรอย่างน้อย ๑ ตำแหน่ง
และห้องสมุคที่ต้องการบุคลากรตำแหน่งบรรณารักษ์ คือ ห้องสมุควิทยาลัยการค้า ห้องสมุค
วิทยาลัยศรีปทุม ห้องสมุควิทยาลัยแสงธรรมและห้องสมุควิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ
(ดูรายละเอียดตารางที่ ๑๒)

๓. งบประมาณ

ในแต่ละปีการศึกษา จะมีการจัดทำงบประมาณของสมุคผู้จัดทำงบประมาณของสมุคส่วนใหญ คือ บรรณารักษ์และผู้รับผิดชอบงานของสมุค ไคแก ผู้ช่วยบรรณารักษ์ และกรรมการของสมุค ของสมุควิทยาลัยเทคนิคสยามและของสมุควิทยาลัยพายัพ มีฝ่ายบริหาร เป็นผู้จัดทำงบประมาณ และของสมุควิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจเพียงแห่งเดียวเท่านั้นที่แผนกการเงินเป็นผู้รับผิดชอบการจัดทำงบประมาณ ของสมุคทุกแห่งมีการจำกัดงบประมาณการใช้จ่ายในแต่ละปีของของสมุค นอกจากของสมุควิทยาลัยแสงธรรม ที่ไม่จำกัดงบประมาณการสั่งซื้อของของสมุค (ดูรายละเอียดตารางที่ ๖)

งบประมาณของสมุค เป็น เงินค้ำว้รุงของสมุคที่แต่ละวิทยาลัยเรียกเก็บจากนักศึกษา และของสมุคบางแห่ง คือ ของสมุควิทยาลัยพายัพ ของสมุควิทยาลัยศรีปทุม ของสมุควิทยาลัยแสงธรรมและของสมุควิทยาลัยเอเซียอาคเนย์ ใ้รับเงินบริจาคเพื่อใ้ซื้อหนังสือและสิ่งพิมพ์เขาของสมุคควย (ดูรายละเอียดตารางที่ ๓๔)

๔. งานเทคนิคของของสมุค

๔.๑ การสั่งซื้อหนังสือและการบอกรับวารสาร ของสมุคที่สั่งซื้อตำราจากร้านค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ คือ ของสมุควิทยาลัยการค้า ของสมุควิทยาลัยกรุงเทพ ของสมุควิทยาลัยพายัพ ของสมุควิทยาลัยแสงธรรม และของสมุควิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ ของสมุคอีก ๕ แห่ง สั่งซื้อหนังสือเฉพาะร้านค้าในประเทศเท่านั้น สำหรับการบอกรับวารสาร ของสมุคส่วนใหญบอกรับวารสารจากร้านค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศโดยการ เป็นสมาชิกและรับฉนวนตัวแทนในประเทศ (ดูรายละเอียดตารางที่ ๑๖) มีของสมุค ๓ แห่ง ที่บอกรับวารสารเฉพาะร้านค้าในประเทศ คือ ของสมุควิทยาลัยเทคนิคสยาม ของสมุควิทยาลัยศรีปทุมและของสมุควิทยาลัยเอเซียอาคเนย์

๔.๒ การแลกเปลี่ยนสิ่งพิมพ์ ของสมุคที่มีการแลกเปลี่ยนสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือและวารสารไคแก ของสมุควิทยาลัยศรีปทุม ของสมุควิทยาลัยแสงธรรมและของสมุควิทยาลัยเอเซียอาคเนย์

๕. การบริการ

๕.๑ จำนวนหนังสือ หอสมุดส่วนใหญ่มิหนังสือระหว่าง ๕๐๐๐-๘๐๐๐ เล่ม หอสมุดที่มีจำนวนหนังสือมากที่สุด คือ หอสมุดวิทยาลัยพายัพ ซึ่งมีจำนวน ๑๕,๓๕๖ เล่ม สำหรับนักศึกษาทั้งสิ้น ๕๔๗ คน หอสมุดวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์เพียงแห่งเดียวที่มีจำนวนหนังสือน้อยที่สุดคือ ๑๓๐๐ เล่ม สำหรับนักศึกษา ๓๓๔ คน (ดูรายละเอียดตารางที่ ๑๗)

๕.๒ จำนวนวารสาร หอสมุดทุกแห่งมีวารสารภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ จากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า หอสมุดวิทยาลัยกรุงเทพมีจำนวนวารสารมากที่สุด คือ วารสารภาษาไทย ๑๒๗ รายการ วารสารภาษาต่างประเทศ ๓๖ รายการ หอสมุดที่มีจำนวนวารสารน้อยที่สุดคือ หอสมุดวิทยาลัยการศา ซึ่งมีจำนวนวารสารภาษาไทย ๑๐ รายการ วารสารภาษาต่างประเทศ ๕ รายการ (ดูรายละเอียดตารางที่ ๑๘)

๕.๓ บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า หอสมุดที่บรรณารักษ์ให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า ได้แก่ หอสมุดวิทยาลัยกรุงเทพ หอสมุดวิทยาลัยเกริก หอสมุดวิทยาลัยเทคนิคสยาม หอสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย หอสมุดวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ผู้เข้ารับบริการนี้มากที่สุด ทุกหอสมุดคือ นักศึกษา (ดูรายละเอียดตารางที่ ๒๑)

๕.๔ บริการถ่ายเอกสาร หอสมุดที่มีบริการถ่ายเอกสาร คือ หอสมุดวิทยาลัยกรุงเทพ หอสมุดวิทยาลัยเกริก หอสมุดวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย หอสมุดวิทยาลัยพายัพและหอสมุดวิทยาลัยศรีปทุม (ดูรายละเอียดตารางที่ ๒๒)

๖. อาคาร

หอสมุดส่วนใหญ่ไม่มีอาคารเป็นเอกเทศ มีลักษณะเป็นห้องเรียนภายในอาคารเรียน ทำให้ไม่สามารถขยายเนื้อที่หอสมุดได้ และทำให้หอสมุดมีที่นั่งจำนวนจำกัด (ดูรายละเอียดตารางที่ ๓๖) มีเพียง ๒ วิทยาลัยเท่านั้นที่มีอาคารหอสมุดเอกเทศ คือ หอสมุดวิทยาลัยแสงธรรมและหอสมุดวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ